

ARBEJDSLØSHED / LEDIGHED 20. april 2020

DEBATINDLÆG

Send ikke kriseregningen til de ufaglærte

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Hvis ikke regningen for coronakrisen skal betales af landets ufaglærte, er der brug for mere opkvalificering, højere dagpenge og tidlig tilbagetrækning.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Økonomiske kriser har det med at ramme de ufaglærte hårdt. Sådan var det med finanskrisen, og nu tyder tallene på, at det også er sådan med coronakrisen.

Ser man på tilvæksten af nye ledige fra 9. marts til 13. april, bonner de ufaglærte nemlig ud som dem, der rammes hårdest af coronakrisen, sammenlignet med andre uddannelsesgrupper.

Mens samlet set 2,7 procent af alle beskæftigede er blevet arbejdsløse i perioden, er tilvæksten i ledige ufaglærte mere end 37 procent højere end gennemsnittet.

Således er 3,7 procent af alle ufaglærte blevet arbejdsløse. Det viser beregninger, vi i AE har lavet på baggrund af tal fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Til sammenligning har kun 1,5 procent af akademikerne mistet jobbet.

Ufaglærte oplevede langvarige konsekvenser af finanskrisen

Dermed risikerer coronakrisen altså i nogen grad at gensende finanskrisens regning til landets ufaglærte.

Finanskrisen medførte et tab på 265.000 arbejdspladser, og en del af de job var besat af ufaglærte.

[Således mistede hver femte ufaglærte jobbet under finanskrisen.](#)

Et problem med økonomiske kriser er, at konsekvenserne for den enkelte kan være langvarige. Efter finanskrisen oplevede mange ufaglærte at have svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Ufaglærte, der arbejdede på en arbejdsplads, der blev nedlagt, havde et [beskæftigelsesefterslæb på cirka 12 procentpoint det første år](#). Otte år efter krisen eksisterede der fortsat et efterslæb, som var på cirka 5 procentpoint.

Hvad kan politikerne gøre?

Nu risikerer dem med de korteste uddannelser igen at modtage en stor regning for den økonomiske krise. Der er en række håndtag, politikerne kan skrue på, hvis de vil afbøde coronakrisens negative konsekvenser for landets ufaglærte:

- Politikerne kan fremrykke investeringer, der kan gennemføres hurtigt, så der skabes flere job – herunder til ufaglærte. Det kunne være renoveringsprojekter i kommunerne, grønne renoveringer af almene boliger eller energirenoveringer af både kommunale bygninger og private boliger.

- Politikerne kan hæve dagpengene midlertidigt, så coronaledige ikke rammes så hårdt på indkomsten. Det er både vigtigt for den enkelte arbejdsløses økonomi og for samfundet som helhed, fordi der med en højere indtægt kan forbruges mere.
- Politikerne kan fremrykke muligheden for tidlig pension for slidte grupper på arbejdsmarkedet. På den måde kan dem med de hårdeste job trække sig tilbage med værdighed, mens der gøres plads til f.eks. de ledige på arbejdsmarkedet, som nu også rammes hårdt af coronakrisen.
- Sidst men ikke mindst kan politikerne skrue op for opkvalificeringen, så ufaglærte løftes til faglært niveau og dermed rustes bedre til fremtidens arbejdsmarked. Coronakrisen er en oplagt mulighed for at sætte turbo på voksenuddannelse. Det vil både hjælpe den enkelte arbejdsløse og de brancher, der inden for fem år kommer til at mangle [ca. 70.000 faglærte](#). Løftet fra ufaglært til faglært vil samtidig have stor samfundsøkonomisk nytte. På blot ti år vil opkvalificeringen af [2.000 ufaglærte til faglært niveau give overskud](#), og den offentlige saldo vil være varigt forbedret med omkring 3 mia. kroner.

Det er afgørende, at politikerne afbøder krisen. Ikke mindst fordi den risikerer at ramme de ufaglærte hårdest.

Indlæg bragt i A4 Arbejdsliv den 20. april 2020